

הערות בעניני בורר הנוגע לדף היומי - שיעור 937

I. השאלות

- (א) אם שייך בורר בבגדים התלויים בארון - עיין בערוך השלחן (שי"ט - ח - ט) שכתב דאם יש בורר בבגדים הנפרים שייך בורר בארון של בגדים התלויין בקלבים מיוחדים וכ"כ האג"מ (ד - ט"ז - י"ג) דבבגדים יכול לעשות עצה זו היינו ליקחיהו מהקלאזעט דרך התעסקות עד שימצא את הבגד שצריך אבל לא באופן הניכר שכוונתו לברור וכ"כ האיל משולש (ד - ל"ג) דחליפות ושמלות וכיו"ב התלויים בארון ע"ג קולבים זה סמוך לזה באופן שצריך לחפש אחר הבגד שצריך הרי זה תערובת ומותר לברור רק כשרוצה להשתמש בו לאלתר (בשם הגר"נ קרליץ) אמנם אם הבגדים בערימה ואינו מסלק המין שלמעלה אלא כדי להגיע שלמטה שרוצה בו אין זה נחשב לברירה כלל ומותר ואפילו כשאינו צריך המין שלמטה לאלתר (בה"ל שי"ט ד"ה לאכול מיד) כגון מעילים התלויים על מתלה שבקיר זה על גב זה או על המטה וצריך מהם מותר להסיר העליונים כדי להגיע למעיל שרוצה (מ"ב ט"ו) וה"ה קערות ספרים או דברים במגירה או במזודה שהם בערימה ואבאר
- (ב) לכן אשה שרוצה לקחת בגדה מן הקלאזעט ליל שבת לחממה על הרדיאטור כדי לצאת בה בבוקר צריך לעשותו ערב שבת או שבת בבוקר דיש איסור לברור לכו ביום ואבאר
- (ג) שייך בורר בספרים שבארון ולכן יטול הספרים רק דרך התעסקות דהיינו שאם נטל ספר שאינו צריך יעיין בספר שלא נראה שעושה מעשה בורר (אג"מ ד - ט"ז)
- (ד) להוציא מאכל מן המקרר רק להגיע למאכל שבפנים עיין בשש"כ (ג - ט"ז) דמשקאות ממינים שונים המסודרים במקרר לפי מיניהם מותר להוציא מהם כדי להגיע למין הרצוי אמנם אם המשקאות אינם מסודרים והם מונחים זה על זה יוציא את המין שהוא רוצה לשתות בשעת הסעודה דאם לאו יש איסור בורר והגרשז"א לא הגיה עליו משמע דהסכים לדבריו לכן בדלת המקרר הבקבוקים אינם מעורבים ואין כאן בורר (ספר מאור השבת דף תפ"ו בשם הגרשז"א) אמנם במקרר צפוף אסור לברר אמנם האיל משולש (י"ט - הערה ז"ה) כתב בשם רב אלישיב דאם היה המקרר צפוף ומלא באופן שאפשר להחשיכו כמעורב יש בזה משום בורר והאיל משולש היה מסופק אם מותר להוציא את האוכלים הנמצאים מקדימה כדי להוציא הדברים שבפנים כנ"ד ועכ"פ ודאי מותר להזיז הדברים לצדדים כדי להגיע למה שרוצה (שבת שבת חות ל"ד ומ"ב של"ט - ל"ד ודלא כהפמ"ג ח"א של"ט - י"ד דסליק לצדדיו אסור)
- (ה) בשמחות שנשארים על הקערות סוגי עוגות שונים מעורבים אסור למינם לסוגיהם ולשים כל דבר במקומו אלא יניחם כשהם מעורבים
- (ו) כלי הסעודה האוכלים והבקבוקים הנשארים באי סדר על השלחן לאחר הסעודה דעת הגר"נ קרליץ והגר"פ שיינבערג שנחשב לתערובת ויסירם מכל הבא לידו אבל דעת הגר"ש ואזנר והגר"ש אלישיב דאין זה תערובת וצ"ע מאי שנא מהמקרר שנחשב מעורב
- (ז) להפריד הפסולת מן השלחן לפח אשפה המיוחד (recycling) עיין בספר איל משולש (ט - הערה ט"ז וע"ח) דפסולת רגילה המעורבת בפסולת שיש בו קדושת שביעית אסור להפרידם (בשם רב אלישיב) ויש מתירין משום שהולך לאיבוד וגם משום דפסולת מפסולת אין איסור בורר (שיעור 478-I)
- (ח) להסיר הפלפל הנקרא paprika שנדבק לבשר עוף עיין במ"ב (שי"ט - כ"ט) דלא יתן עליהם מים כדי להסיר האבק והעפר מהתפוחי אדמה משום בורר אמנם עיין באג"מ (ח - קכ"ה) שחולק על המ"ב דלאכול לאלתר מותר כמו לקלוף שומים ובצלים לאכול לאלתר ואולי דומה להדחת כלים דמותר אפילו לכו ביום ואפשר נידון דידן תלוי במחלוקת זו ועיין באג"מ (ד - ט"ז - ט) שהנוצות הנשארות על העוף לאחר שנתבשל מותר להסירם סמוך לאכילה כקליפת פירות ולא דמי לעצמות מהדגים דאסור דאין בו היתר של קליפות וע"ע באיל משולש (ו - ס"ה) דלכתחילה יכניסם לפיו עם העור ועיין בשש"כ (ג - ב) דאסר משום גוזז וכ"כ האג"מ דאם אפשר להשליכן מפיו באכילתו יעשה כן משום גוזז ואם א"א יכול לטלם קודם אכילתו לאלתר ולכאורה ה"ה בנידון דידן (paprika) דיכול להסירו
- (ט) בעור של העוף שראוי לאכילה הוא דבר אחד ממש עם הבשר והוא כחותך קצת מחתיכה גדולה של בשר שלא שייך בורר ואף להניח אין לאסור (אג"מ ד - ט"ז)

